

Rødstrømpe-Manifest

1. Efter århundreder af individuel og indledende politisk kamp, forener kvinder sig for at opnå deres endelige befrielse fra kvindeforagten. Rødstrømperne har viet sig til opbyggelsen af denne enhed og erobringen af vores frihed.

2. Kvinder er en undertrykt klasse. Vor undertrykkelse er total, og har indflydelse på alle facetter af vores liv. Vi er udbyttede som sex-objekter, avlere, huslige tjenere og billig arbejdskraft. Vi betragtes som mindreværdige væsener, hvis eneste formål er at forhøje mænds liv. Vor humanitet benægtes. Vor påståede adfærd gennemtvinges af truslen om fysisk vold.

Fordi vi har levet så intimt op ad vore undertrykkere, isoleret fra hinanden, er vi blevet holdt fra at indse vore personlige lidelser som en politisk betingelse. Dette skaber illusionen, at en kvindes forhold til sin mand drejer sig om et samspil mellem to enestående personligheder og kan løses individuelt. I realiteten er ethvert sådant forhold et *klasse* forhold, og konflikterne mellem individuelle mænd og kvinder er *politiske* konflikter, som kun kan løses kollektivt.

3. Vi identificerer agenterne for vores undertrykkelse som mænd. Kvindeforagt er den ældste, mest grundlæggende form for dominering. Alle andre former for udbytning og undertrykkelse (racisme, kapitalisme, imperialismen etc.) er udbygninger af kvindeforagt: mænd dominerer kvinder, nogle få dominerer resten. Alle magtstrukturer igennem hele historien har været mands-dominerede og mands-orienterede. Mænd har kontrolleret alle politiske, økonomiske og kulturelle institutioner og bakket denne kontrol op med fysisk styrke. De har brugt deres magt til at holde kvinder i en mindreværdig stilling. *Alle* mænd modtager økonomiske, seksuelle og psykologiske goder fra mands-herredømmet. *Alle mænd* har undertrykt kvinder.

4. Der har været gjort forsøg på at vende ansvarsbyrden fra mænd til institutioner eller til kvinder selv. Vi fordømmer disse argumenter som udflugter. Institutioner alene undertrykker ikke; de er kun undertrykkerens redskab. At dadle institutioner implicerer, at mænd og kvinder er lige meget ofre, fortrænger det faktum, at mænd drager nytte af kvinders underordnede stilling, og giver mænd den undskyldning, at de tvinges til at være undertrykkere. Modsat er enhver mand fri til at frafalde sin overlegne stilling, forudsat at han er villig til at blive behandlet som en kvinde af andre mænd.

Vi forkaster osse den idé, at kvinder indvilliger i eller selv er skyld i deres egen undertrykkelse. Kvinders underkastelse er ikke resultat af hjernevask, stupiditet eller mentale sygdomme, men af konstant, dagligt pres fra mænd. Vi behøver ikke at forandre os selv, men at forandre mænd.

Den mest ærekrænkende udflugt af alle, er at kvinder kan undertrykke mænd. Basis for denne illusion er isoleringen af individuelle forhold fra deres politiske sammenhæng og mænds tendens til at opfatte enhver retmæssig trusel af deres privilegier som forfølgelse.

5. Vi betragter vore personlige erfaringer, og vores følelser ved disse erfaringer, som det grundlæggende for en analyse af vor fælles situation. Vi kan ikke have tillid til eksisterende ideologier, da de alle er produkter af den kvinde-foragtede kultur. Vi sætter spørgsmålstejn ved enhver generalisering og accepterer ingen, som ikke er bekræftet af vor egen erfaring.

Vor hovedopgave i øjeblikket er at udvikle kvindelig klasse-bevidsthed gennem at dele erfaringer og offentligt afsløre alle vore institutioners kønsdiskriminerende grundlag. Bevidstgørelse er ikke »terapi«, hvilket implicerer eksistensen af individuelle løsninger og falske antagelser om, at kvinde-mand forhold er noget helt igen personligt, men den eneste metode, hvorved vi kan sikre, at vores program for befrielse er baseret på konkrete realiteter i vores liv.

Det første krav for at øge klasse-bevidstheden er ær-

lighed, privat og offentligt, over for os selv og andre kvinder.

6. Vi identificerer os med alle kvinder. Vi definerer vores bedste interesse som den fattigste, mest brutalt udbyttede kvinde.

Vi fornægter alle økonomiske, racemæssige, uddannelses eller statusmæssige privilegier, der skiller os fra andre kvinder. Vi er fast besluttede på at erkende og udrydde enhver fordom, vi måtte have imod andre kvinder.

Vi forpligter os til at opnå internt demokrati. Vi vil gøre hvad som helst, der er nødvendigt, for at sikre, at hver kvinde i vor bevægelse har lige chance for at deltage, påtage sig ansvar og udvikle sit politiske potential.

7. Vi kalder på alle vore søstre til at forene sig med os i kampen. Vi kalder på alle mænd, for at de skal opgive deres mands-privilegier og støtte kvindernes befrielse i deres egen og humanitetens interesse.

I kampen for vor befrielse vil vi altid tage kvindernes parti mod deres undertrykkere. Vi vil ikke spørge, hvad der er »revolutionært« eller »reformistisk«, kun hvad der er godt for kvinder. Tiden for individuelle småkampe er forbi. Denne gang går vi hele vejen.